

Q.P. Code: 22449

(2 ½ hours)

Total marks: 75

N. B. (1) All questions are compulsory

(2) Figures to the right indicate full marks.

1. A. Explain the following concepts: (any five) (15)

1. Scheduled tribes
2. Political rights
3. Recovery after Disaster
4. Avalanches
5. Scientific temper
6. Hippocratic oath
7. Non-Verbal Communication
8. Reflective listening

OR

B Write a detailed note on the Foundation Course (Semester III) project submitted by you.

2). A. 'Women belong to the vulnerable category in India'. Comment. (15)

OR

B. Examine the Constitutional and Legal rights of children in India.

3) A. Examine the impact of floods on human life. Suggest some measures for protection. (15)

OR

B. Define Disaster Mitigation. Explain the different objectives of Disaster Mitigation.

4) A. Write a note on scientific development in the Age of Reason and Enlightenment. (15)

OR

B. Bring out the differences between science and technology.

5. A. Comment on the barriers to effective communication. How can one overcome these barriers? (15)

Q.P. Code: 22449

OR

B. Explain Statement of Purpose (SOP). Discuss the ways and approaches to write an SOP.

(मराठी रूपांतर)

सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

एकूण गुण: ७५

(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

वेळ: २ तास ३० मिनिटे

प्रश्न १ अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच)

(१५)

१. अनुसूचित जमाती
२. राजकीय हक्क
३. आपत्तीनंतरची सुधारणा
४. भूस्खलन
५. शास्त्रीय दृष्टीकोन (कल)
६. हिप्पोक्रटीसची शपथ
७. अशाब्दिक संज्ञापन
८. प्रतिसादात्मक श्रवण

किंवा

प्रश्न १ ब) पायाभूत अभ्यासक्रम (सत्र-३) साठी तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर

सविस्तर टीप लिहा.

प्रश्न २ अ) "भारतामध्ये महिला दुबळ्या वर्गात मोडतात". भाष्य करा.

(१५)

किंवा

प्रश्न २ ब) भारतातील बालकांच्या घटनात्मक आणि वैधानिक हक्कांचे परीक्षण करा.

प्रश्न ३ अ) मानवी जीवनावर पूरस्थितीच्या परिणामांचे परीक्षण करा. त्यापासून संरक्षण

करण्यासाठी काही उपाय सुचवा.

(१५)

Q.P. Code: 22449

किंवा

प्रश्न ३ ब) आपत्ती उपशमनाची व्याख्या करा. आपत्ती उपशमनाची विविध उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ अ) प्रबोधनाच्या काळातील विज्ञानाच्या प्रगतीवर टीप लिहा. (१५)

किंवा

प्रश्न ४ ब) विज्ञान आणि तंत्रज्ञान यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.

प्रश्न ५ अ) प्रभावी सम्प्रेषणात येणाऱ्या अडथळ्यांवर टिप्पणी करा. या अडथळ्यांवर कशी मात करता येईल? (१५)

किंवा

प्रश्न ५ ब) 'उद्देशाचे वाक्य' स्पष्ट करा. ते लिहिण्याचे वेगवेगळे मार्ग आणि दृष्टीकोन यांची चर्चा करा.